

«رونلاب رصباف»

ناكراً ةعبرأ و مئاعد عبرأ و عئابط عبرأ افرعي نأ هسفن ءرملا نافر ع لاق و مهفلا لقعل نم و لقعل همئاعد و مغلبلا و حيرلا و ءرملا و مدلا هعئابطف و رونلاب رصبأف هتنيط هتروص و ءاملا و حورلا و رانلا و رونلا هناكراً و ظفحلا اذهف ءاملاب ماعطلا و قوذلا معط دجو و حورلاب كرحت و عماج و رانلاب برش و لكأ [1]هتروص سيسات

تيؤر ليحت

و ندى . «[3]رونلاب لقع و عمس و رصباف» : دراد للع هخسن رد «[2]رونلاب رصباف» . تسارون ي هلىسو هب ندىمهف و ندىنش

- [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

رون اب دوش یم ار ندى . تسین روظنم یسح رون طقف هک دوش یم مولعم ، لقع و عمس ی هنیرق هب مه ، ندى رد رون دوش یم مولعم . تسین روج یسح رون اب ندىمهف و ندىنش یلو ، تسناد روج یسح . تسارنأ دغم ، یسح رون هک تسارون

ناسنا یسیطانغم یاه هلایس

[5]دوش یم چراخ یسیطانغم و یجوم یاه هلایس ناسنا رعاشمو اوق و مشچ زا : دنیوگ یم مه اه یزورما یم عیش نأ هب وازا یاه هلایس هکلب ، تسین عیش ندى فرص ، دنک یم هاگن ناسنا هک یتقو . دسر

تاگردم رد ناسنا هاگن رثا

دندیسر نوچ . تسارهدز اچرد یمتاکیزیف هک تسارلاس یس : دنیوگ یم انتفسلف رد ردص موحرم نیا دندروخرب هک یلکشم . دنوشب ربخ اب نأ نورد زا و متا ل رد دنورب دنتساوخ یم هک ییاج هب ! [6] [7] واکرڈم عجز دوش یم رطان هاگن دندى هک دوب

رگ هدهاشم رثا

. دراذگ یم رثا متا رد نم هاگن ینعی . دش [8]موتناوک کیزیف شیادیپ أشنم هک دوب لکشم نیمه ریغت و دینک یم شهانگن دیراد هک دمهف یم ، دینک یم هاگن نأ هب امش هک یمتارگید ترابع هب

دی‌وش عل‌ط‌م ن‌آ را ام‌ش ه‌ک ت‌س‌ی‌ن ی‌ت‌ب‌ا‌ث ت‌ی‌ع‌ق‌ا‌و کی ! د‌ه‌د ی‌م ت‌ی‌ع‌ق‌و‌م

ام‌ش ک‌ر‌د‌م [9] ی‌ ه‌ژ‌ب‌اُ ع‌ز‌ج د‌وش ی‌م ام‌ش ن‌د‌ی‌د و ن‌ا‌م‌ه م‌ه ن‌آ ر‌ی‌ی‌غ‌ت‌و ن‌ا‌م‌ه ام‌ش ن‌د‌ی‌د ه‌ک‌ل‌ب

ن‌ی‌ع‌ل‌ا ن‌م ر‌ص‌ب‌ل‌ا ج‌و‌ر‌خ‌ک

ء‌ا‌ی‌ش‌ا‌ل‌ا ج‌ر‌خ‌ی ا‌م‌ک ا‌ل « : د‌ن‌ی‌ا‌م‌ر‌ف ی‌م «د‌ل‌و‌ی م‌ل و د‌ل‌ی م‌ل» ح‌ی‌ض‌و‌ت ر‌د (ع) ا‌د‌ه‌ش‌ل‌ا‌د‌ی‌س ت‌ر‌ض‌ح
ت‌ر‌ض‌ح ی‌ل‌و‌ق ت‌ا‌ز‌ج‌ع‌م ز‌ا ن‌ی‌ا ت‌ف‌گ د‌وش ی‌م «[10] ن‌ی‌ع‌ل‌ا ن‌م ر‌ص‌ب‌ل‌ا‌ک ا‌ه‌ز‌ک‌ا‌ر‌م ن‌م ه‌ف‌ی‌ط‌ل‌ل‌ا
ت‌س‌ه

ه‌ک ت‌س‌ا ی‌ی‌ا‌ن‌ع‌م ن‌ی‌ر‌ت ق‌ی‌ق‌د ن‌ی‌ا . د‌ی‌آ ی‌م‌ن ن‌و‌ر‌ی‌ب م‌ش‌چ ز‌ا ه‌ک ر‌ص‌ب : د‌ی‌و‌گ‌ب ی‌س‌ک ت‌س‌ا ن‌ک‌م‌م
ر‌و‌ن ن‌د‌ی‌ب‌ا‌ت و ن‌د‌ر‌ک ز‌ا‌ب م‌ش‌چ ف‌ر‌ص د‌ن‌ی‌ب ی‌م ی‌س‌ک ی‌ت‌ق‌و ه‌ک د‌وش ی‌م ر‌ت ن‌ش‌و‌ر ز‌و‌ر ه‌ب ز‌و‌ر ش‌ی‌ا‌ی‌ا‌و‌ز
ت‌ر‌و‌ص ی‌س‌ا‌ک‌ع‌ن‌ا کی غ‌ا‌م‌د د‌ع‌ب . د‌و‌ر ی‌م غ‌ا‌م‌د ه‌ب ه‌ی‌ک‌ب‌ش ز‌ا ، د‌ب‌ا‌ت‌ب د‌ی‌ا‌ب ر‌و‌ن . ت‌س‌ی‌ن ه‌ی‌ک‌ب‌ش ه‌ب

د‌و‌ج‌و ر‌ص‌ب‌م ف‌ر‌ط ه‌ب ی‌ا ه‌ل‌ا‌ی‌س ل‌ا‌س‌ر‌ا ا‌م‌ت‌ح ن‌د‌ی‌د ن‌ی‌ا ر‌د . د‌ر‌ی‌گ ی‌م ت‌ر‌و‌ص ن‌د‌ی‌د ت‌ق‌و ن‌آ . [11] د‌ه‌د ی‌م
، د‌ی‌ن‌ک ن‌ا‌ش‌ه‌ا‌گ‌ن ه‌ک ن‌ی‌م‌ه ، ج‌ا‌ز‌م و ح‌و‌ر و ت‌ف‌ا‌ط‌ل ت‌ل‌ع ه‌ب ه‌ک د‌ن‌ت‌س‌ه د‌ا‌ز‌و‌ن ی‌ا‌ه ه‌چ‌ب م‌ه ش‌د‌ه‌ا‌ش . د‌ر‌ا‌د
ی‌م ه‌ج‌و‌ت‌م ، د‌ی‌ن‌ک ی‌م ه‌ا‌گ‌ن ه‌ک ا‌ر ف‌ی‌ط‌ل د‌ا‌ر‌ف‌ا ی‌ا . د‌ر‌ا‌د‌گ ی‌م ر‌ی‌ث‌ا‌ت و‌ا ر‌د ا‌م‌ش ن‌د‌ی‌د ! د‌ن‌وش ی‌م ر‌ا‌د‌ی‌ب
ه‌ن ، د‌ش ل‌ا‌س‌ر‌ا ی‌ز‌ی‌چ ی‌ن‌ع‌ی . ه‌ا‌گ‌آ‌د‌و‌خ‌ا‌ن ی‌ت‌ح ی‌ا ه‌ا‌گ‌آ د‌و‌خ . د‌ن‌ک ی‌م ن‌ا‌ش‌ه‌ا‌گ‌ن د‌ر‌ا‌د ر‌ف‌ن کی ه‌ک د‌ن‌وش
ه‌ک‌ل‌ب ت‌س‌ی‌ن ه‌د‌ن‌ر‌ی‌گ ط‌ق‌ف م‌ش‌چ ه‌ک ت‌س‌ا ی‌د‌ی‌د‌ج ث‌ح‌ب کی ن‌ی‌ا . م‌ش‌ا‌ب ه‌د‌ر‌ک ت‌ف‌ا‌ی‌ر‌د ط‌ق‌ف ه‌ک‌ن‌ی‌ا
ج‌ا‌و‌م‌ا د‌و‌خ‌ز‌ا ر‌ا‌د‌ا‌ر ل‌ث‌م ه‌ک ش‌ا‌ف‌خ ل‌ث‌م . ت‌س‌ا م‌ه ه‌د‌ن‌ر‌ی‌گ ، ت‌س‌ا ه‌د‌ن‌ت‌س‌ر‌ف ن‌و‌چ . ت‌س‌ه م‌ه ه‌د‌ن‌ت‌س‌ر‌ف
د‌ن‌ک ی‌م ت‌ف‌ا‌ی‌ر‌د و د‌ن‌ک ی‌م ل‌ا‌س‌ر‌ا

«ع‌ا‌ع‌ش» ه‌ی‌ر‌ط‌ن

[12]

ب ، ت‌ی‌ؤ‌ر ه‌ک د‌ن‌ا‌ه‌د‌و‌ب ل‌ئ‌ا‌ق ی‌ا‌ه‌د‌ع ه‌ک د‌ن‌ا‌ه‌د‌ر‌و‌آ ی‌ی‌ا‌ه‌ز‌ی‌چ کی س‌ا‌ل‌ک ر‌د : د‌ن‌د‌و‌م‌ر‌ف‌ی‌م م‌ه ه‌د‌ا‌ز ن‌س‌ح ی‌ا‌ق‌آ ج‌ا‌ح
! د‌ن‌ا ه‌ت‌ف‌گ ا‌ر ا‌ه‌ن‌ی‌ا ه‌ک د‌ن‌ا‌ه‌د‌و‌ب ء‌ا‌م‌ل‌ع ا‌ه‌ن‌ی‌ا ب‌خ . [13] ت‌س‌ا م‌ش‌چ ز‌ا ع‌ا‌ع‌ش ج‌و‌ر‌خ ه
!؟ م‌ی‌ن‌ی‌ب‌ی‌م‌ن ، د‌ش ک‌ی‌ر‌ا‌ت ی‌ت‌ق‌و ه‌ک د‌ن‌د‌ی‌م‌ه‌ف ی‌م‌ن ه‌ز‌ا‌د‌ن‌ا ن‌ی‌ا

د‌ن‌د‌و‌ب ه‌د‌ر‌ک ا‌ن‌ع‌م د‌ب ا‌ر ی‌ض‌ا‌ی‌ر ی‌م‌ل‌ع ق‌ی‌ق‌د ف‌ر‌ح ن‌ی‌ا . د‌ی‌آ‌ی‌م ر‌د م‌ش‌چ ز‌ا ع‌ا‌ع‌ش
.. د‌ن‌ت‌س‌ه ر‌ص‌ب ز‌ا ع‌ا‌ع‌ش ج‌و‌ر‌خ ه‌ب ل‌ئ‌ا‌ق م‌ه ی‌ا‌ه‌د‌ع و د‌ن‌ت‌س‌ه ع‌ا‌ب‌ط‌ن‌ا ه‌ب ل‌ئ‌ا‌ق ی‌ا‌ه‌د‌ع د‌ن‌ت‌ف‌گ‌ی‌م
، د‌ن‌ت‌ف‌گ ی‌م‌ن ا‌ر ن‌ی‌ا ا‌ه‌ن‌آ ه‌ک‌ی‌ل‌ا‌ح‌ر‌د ! د‌ن‌د‌ز‌ی‌م ا‌ر ط‌ل‌غ ف‌ر‌ح ن‌ی‌ا
ی‌ض‌ا‌ی‌ر م‌ی‌س‌ر‌ت ا‌ر ت‌ی‌ؤ‌ر ط‌و‌ر‌خ‌م د‌ن‌ت‌س‌ا‌و‌خ‌ی‌م ی‌ت‌ق‌و . د‌ن‌ت‌ف‌گ‌ی‌م ا‌ر ت‌ی‌ؤ‌ر ل‌ی‌ل‌ح‌ت د‌ن‌ت‌ش‌ا‌د ا‌ه‌ن‌آ ه‌ک‌ل‌ب
، ت‌س‌ه م‌ه ت‌س‌ر‌د و د‌ن‌د‌ا‌د‌ی‌م ح‌ی‌ض‌و‌ت ر‌و‌ج ن‌ی‌ا ن‌ا‌ش‌ی‌ا . [14] م‌ش‌چ ز‌ا ط‌و‌ر‌خ‌م س‌أ‌ر‌ج‌و‌ر‌خ د‌ن‌ت‌ف‌گ‌ی‌م ، د‌ن‌ن‌ک

۳۵۴ ص ؛ ص‌ن‌ل‌ا ؛ ل‌و‌ق‌ع‌ل‌ا ف‌ح‌ت [1]

ت‌س‌ا ه‌د‌ش ه‌د‌ا‌ف‌ا و ن‌ا‌ی‌ب ۱۳۹۰ / ۱۰ / ۱۸ خ‌ی‌ر‌ا‌ت ر‌د ق‌ ه‌ر‌و‌س ر‌ی‌س‌ف‌ت ه‌س‌ل‌ج ر‌د ، ب‌ل‌ا‌ط‌م ن‌ی‌ا [2]

نې دمحاً انټډح لاق یري محلا رفعج نې هللا دبغ انټډح لاق لکوت مالا نې یسوم نې دمحم انټډح [3]
نافرع هللا دبغ وبأ لاق لاق معفرې انباحصأ ضعب نع بوبحم نې نسحلا نع یسيع نې دمحم
و حیرلا و قرملا و مدلا هعئابط و ناكرأ ةعبرأ و مئاعد عبرأ و عئابط عبرأ هفرعي نأ هسفن عرملا
رانلا و رونلا هناكرأ و ملعل و طفحلا و مهفلا و ةنطفلا لقعل نم و لقعل عبرأ همئاعد و مغلبل
معط دجو و حورلاب كرحت و عماج و رانلاب برش و لكأ و رونلاب لقع و عمس و رصبأ ءاملا و حورلا و
(۱۰۸ ص ؛ 1 ج ؛ عئارشلا للع) هتروص سیسات اذهف ءاملاب معطالا و قوذلا

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی لاوس [4]

یورین هب مهدهجه نرق رد رمسم ستنارف یناملآ رتکد طسوت هک دوب یمانی ناویح سیطانغم [5]
تارثا دناوت یم وری نی هک دوب دقتعم وا . دش هداد تاناویح طسوت هدش لامغا یئرمان یعیبط
هناریگیپ ، دوخ تارطن یملع تخانش هب یبایتسد یارب وا . دشاب هتشاد افش هلمج زا یکیزی
دشن قفوم اما درک شالت .

دودح یارب . دش جای مهذون نرق ات و درک بزج هدحتم تالایا و اپورا رد ار یرایسب ناوریپ هیرطن نی
هجنپ یدودح ات و ، دوب یکشزپ رد مهم صصخت کی نی ۱۷۷۹ لاس رد نآ زاغآ زا لاس جنپ و داتفه
هزورما . دش هتشون 1925 و 1766 یاه لاس نیب هنیمز نی رد باتک اهدص . تشاد ریثأت رگید لاس
تسا هدش شومارف لமாக روط هب آبقرت .

تیلافع . دوش یم ماجنا اهروشک یخرب رد نیزگیاج ببط زا یعون ناونع هب زونه ناویح سیطانغم
دوش یم هتخانش یکشزپ ملع زا یسخب ناونع هب سیطانغم یاه .

لایس ، دش بوصنم مهذوناش ییول طسوت هک هسنارف یتنطلس نویسیم کی 1784 لاس رد
سانگی-فزور ، . دنک داجیا یملع دهوش اب ار نآ دنک یعیس ات درک هعلاطم ار رمسم سیطانغم
[عبنم دنمزاین] . ویسوج ود و یردنآ ، نراوال دتیدوم ، لایاک ، هینوساوپ ، هیزاوال ناوتنآ ، نیتویگ

دنتسه نامرد اعقاو دنکیم اعدا رمسم هک ییاههجلاعم هک درک تقفاوم نویسیم هک یلاح رد
لایس دوجو رب لاد یکردم چیه هک دیسر هجتن نی هب نینچمه نویسیم ، [عبنم دنمزاین]
یشان یرگناتالراش قیروط زا ای اههژوس تالیخت زا ای نآ تارثأت و درادن دوجو وا سیطانغم
[عبنم دنمزاین] . دوشیم

مزیتونپیه و مسیرمسم

یتنطلس نویسیم کی جیاتن لابند هب هک دوب رمسم نوتنآ ستنارف نادرگاش زا یکی ایراف هب
درک یفرعم سیراپ هب ار یقرش مزیتونپیه ایراف هب ، مهذون نرق لیوا رد . داد همادا رمسم راک هب
هذونکروحسم یاههدیدپ دیلوت یارب یصاخ یورین چیه» دنک تباث ات داد ماجنا ییاهشیمزآ ایراف
، رگید ترابع هب . «دراد رارق هژوس دوخ نورد رد هذونکنییعت تلح هکلب ، تسین مزال هسلخ دننام
، درک یم لمع نیقلت تردق اب افرص .

هب دیرب زمیج حارج هچنآ یارب تسایشالت ، دریگ یم همشچرس مسیرمسم نیرمت زا مزیتونپیه
یور رب آمیق تسیم ار دوخ مزیتونپیه یاهشور دیرب . دنک یم فیصوت "یقطنم مسیرونسم" ناونع
لامعا دنیارف نی درکراک یگنوگچ یارب ار یرتیقطنم حیضوت اما ، درک راوتسا مسیرمسم نیرمت
دش یفرعم و عادبا دیرب طسوت «مزیتونپیه» حالطصا . درک

یناویح سیطانغم نیرمت و یتایح یم

دهد یم حیضوت اری تایح عیام دروم رد رمسم هیرطن 1791 لاس رد ندنل هیرشن کی

لاغشا اراضف مامت هک تساهتفریذپ اری لایس هدام یناهج لصا ای مونلپ کی نردم هفسلف» لایس هدام نی، دنتسه ذفانم زاراشرس، ناهج رد تکرح لاح رد ماسجا مامت هک ینیانآ زا و؛ دنک یم. دبای یم نایرج یکی رد و ددرگ یم زاب ولج و بقع هب و دنک یم یفرعم اه یگدیرب نایم زا اری دوخ دنک یم داجیا اری اهدیدپ، ابرنهآ دننام، دوش یم رداص یرگی د هب نآ زا هک ینیانهایرج طسوت مسج ریاس دننام و تساهدش لیکشت حور و اوه، شتآ زا لایس نی، میمان یم یناویح سیطانغم اری نآ هک اهناب هک ینیاهشالت هنوگچ هک دینک روصت تساهناسآ نیاربانب، دسر یم لداعت هب تالایس شیب یزیچ عقاو رد هک، دننکیم دیلوت یناویح هتیسیرتکلل، دنهدیم ماجنا رگیدکی هب تبسن یرگی د هب تبسن یرتشیب تکرح اهنآ زا یکی هک، دوشیم داجیا مسج ود نیب هک تسین یرثا زا لقتنم یرگی د هب اری نآ تکرح. دراد اری رادقم نیرتشیب هک یمسج دنکیم تثبات هک اهدیدپ؛ دراد یربارب نیاسپس و دوش لیدبت مسج ود نیب لداعت تلاح هب تکرح هلیسو هک ینامزات، دنکیم.» دنکیم دیلوت یناویح هتیسیرتکلل، تکرح

رد نوسریپ ناج راتساریو طسوت هدش رشتنم یاه همان زا یاهوومجم سانشان هدنسیون هتفگ هب غارف تساه زا، دنک داجیا اری تارثا زا یاهدرتسگ فیط دناوت یم یناویح سیطانغم، 1790 لاس ندب هب یجنشت کوش داجیا («نارحب» یاقلا) نامرد زافده. دوش یم هدیمان «نارحب» هچنآ ات هتفرگ نی، نیارب هوالع. دشیم یرامیب ثعاب هک دوب لاروموه متسیس رد دوچوم یاهداسنا عفر یارب هک یمزیتونپی هتلاح، لوا؛ درک داجیا رثا ود «نارحب» هک درک اعدا یناویح سیطانغم سانشان یماج. حالطصا هب، مود و «تسین وگخسپا ی دوچوم رگی د اما، دریگیم رایخا رد اری دوخ ساسحا» رامیب نآ رد نیارب داقتعا. دنیبب ایشا قیرط زادهد یم هزاجا هدش مزیتونپی ههژوس هب هک «عنام نودب دید» ریاس ای دوخ رد اری رامیب تلعل و دنیبب اری دوخ ندب دناوت یم ینارحب طیارش رد رامیب هک دوب دبایب نارامیب.

نیاهب 1784 لاس رد Marques of Puységur طسوت روتکیو مان هب یناوج درم یاسآ هزجم یافش زکرام آرهظ. دش هدافتسا نآ زا تیماح یارب یکردم ناونع هب و دش هداد تبسن «ینارحب» نامرد دش یم هتفگ، دوب هدش مزیتونپی روتکیو هک یلاح رد و دنک مزیتونپی اری روتکیو تسناوت ددهد صیخشت اری دوخ یرامیب و دنک تبحص حضاو روط هب تسناوت یم هک

کیتنامر رصع رد یعامتجا کش

رضاح رصع رد تفرشیپ

.دش رشتنم نآ چیاتن و دش ماجنا متسیب نرق رد تانایح سیطانغم دروم رد هدنکارپ تاقیقحت (تیس). تشون ۱۹۷۶ و 1961 یاهلاس نیب عوضوم نیاب طبترم هلاقم هس B. Grad، لاثم یارب (ایدپ یکیو)

رمسم ناوتنآ ستنارف

سیطانغم فورعم هیرطن فشاکی (Franz Anton Mesmer: **یسیلگنا** هب) رمسم ناوتنآ ستنارف یلو. دناسر نایاپ هب **بط** هتشر رد اری دوخ تالیصحت و دش **دلوتم شیرتا** رد ۱۷۳۴ لاس رد **یناویح** ضارما هجلاعم تهج هزات هار فشکی یارب هعالطم فرص اری دوخ تاقوا دزادرپب تبابط هب هکنیا یاجهب زایو. ددهد رارق هدافتسا دروم یحوریاهی رامیب زایرایسب نامرد یارب اری **مزیتونپی** هه دش قفوم و دومن کیح هب شیرتا **تموکح**. تفرگ رارق هجوت دروم رایسب هک درک هدافتسا نامرد یارب زین ابرنهآ **هسنارف** هب رمسم و درک موکحم نطو کرت هب **یزابه دبغش** و **یرگوداج** مرج هب اری وا رمسم نیفلخ

ه ب س فن ه ب نی قل ت و مزی تون پیه رد وا تردق ،دروآ تس دهب یت ی ق فوم و ترهش مه اچنآ رد و تفر دوم نیم اوادم ار اهنآ نی قل ت هلیسو ه ب و درکیم باوخ ار نارامی ب هسلج کی رد هک دوب یدح و نیلکنارف نیماچن ب ،درک بوصنم و ایهاعدا یسررب یارب ار یتنطلس یتئی ه مه دزنانش یئول اهنآ یاه یسررب حیاتن ،دندوب تئی ه نیاضعا زا مه (دیج یمیش راذگناین ب) هیزاووال ناوتنآ و تفر نیب زا رمسم رابتعا ،تسا نی قل ت تردق لیلد ه ب اهن ت رمسم ستنارف یت ق فوم داد نانشن ،تشگ زاب شیرتا ه ب

ردپ ار وا دیورف وا گرم زا سپ لاس دص تسرد هک دزیم س دح یسک تشذگرد ۱۸۱۵ رد هک یتقو یکی و تیاس)دناوخب (مزی لاناک یسپ) مدقشیپ نی تسخن و دیج یکشزپ ناور و یسانشن اور (ایدپ

ه ب لسوت نودب هک دراد دوجو ناسنا ندب رد یزومرم یورین هک دندوب هتفایرد میدق زا نادنمشناد و «سیطانغم یورین» ار نآ مان اهدع ب هک دراذگب رثا رگید ماسجا ای و دارفا رد دناوت یم یداع لئاسو نابز ه ب یمالسا مولع همجرت ماگنه ه ب ایوگ و تسا «سیطانغم» نامه هک «مسی تی نام» ای !دندی مان تسا هداد تروص ری یغت لکش نی ه ب ینی تال

رایسب یضعب رد اهن ت م ،دشاب هتشاد دوجو دارفا همه رد دیاش (سیطانغم هلیاس) زومرم هوق نی ا زین نیرم ت هلیسوب هک ،دشاب یم دندورین هداعلا قوف رگید یضعب رد هک یلاح رد ،تسا فیعض درک رتدندورین و داد شرورپ ار نآ ناوت یم

،صوصخم هلیاس نی هلیسوب اهنآ هک دندنک یم لقن - رام هلمج زا - تاناو یح زا یضعب هرابرد یتح رد مینک دیدرت تاناو یح رد ورین نی دوجو دروم رد رگا و ،دندراد یم زاب تکرح زا ار دوخ راکش ای نانمشد ،تسین دیدرت لباق ناسنا دروم

یپ نآ ه ب اهی دنه و اهی رصم و اهی نادلک ،دوب هدش فشک نیمز قرشم رد یئورین نینچ دوجو زاغآ رد رخاوا رد «رمسم» مان ه ب یشی رطا کشزپ کی هکنیا ات تشادن یمومع لکش نادنچ اما ،دندوب هدرپ ناسنا دوجو رد :تفگ و درک حرطم یملع فشک کی ناو نع ه ب ار نآ (1775 لاس رد) یدالیم 18 نرق ،درک هدافتسا نآ زا نارامی ب زا یضعب نامرد یارب ناوت یم هک دراد دوجو یصوصخم لایس یورین

نیغلطم ای و دراو ریغ دارفا تالمح موجه دروم ،دنک یم یدیدج فشک سک ره هک لومعم قباطم هتبالا ار وا یضعب یتح داتفا هار ه ب «رمسم» نوماریپ تاضارتعا زا ینافوط زور نآ رد ،ددرگ یم عقاو دوسح تسد ه ب زیواتسد و دز نماد تالمح نی ه ب زین رمسم یاهیزاورپ دنلب هتبالا ،دندناوخ ه ناوید ،داد نافلاخم

د سیطانغم باوخ زا ینخس اچنیا ات اما ،داد همادا ار دوخ راک و دمآ هسنارف ه ب شیرطا زا راچان ه ب و رمسم نادرگاش زا یکی «روگسیوپ» هکنیا ات ،دوب سیطانغم هلیاس زا ثحب اهن ت ،دوبن نایم ه ب و درک یم هدافتسا دوخ ندب زومرم یورین نی ا زا نارامی ب نامرد یارب و دش انشآ داتسا شور ه ب ،تخاس یم ه ناور رامی ب ندب ه ب ار صوصخم سیطانغم جاوما نی ا حالطصا

ورف باوخ ه ب وا دید بجعت تیهان اب ناهگان دوب ییاتسور کی نامرد لوغشم هک یم اگنه زور کی !زیخرب دز ادص ار وا ،دنک رادیب ار یو تساوخ و دش هچا پتسد و شح و تم تخس نایح نی ا زا ،تفر !زیخرب

و تساخرب اچ زا دوب باوخ رد زونه هک یلاح رد رامی ب ،دش وربور یرتبیجع ه نحص اب عقوم نی ا رد !درک نتفر هار ه ب غورش

داتس یا! تس یاب :تفگ تشحو و بجعت اب وا

رایسب قرف یلومعم یاه بابوخ اب هک هتفر ورف بابوخ هب هیبش یلاح رد رامیب هک دیمهف مک مک
دهدیم ماچنا دوش هداد روتسد وا هب هچ ره و دوشیم ار هدننک بابوخ یاص لاج نیارد وا ،دراد

یسیطانغم بابوخ عوضوم بیترت نیاب و دندرگرب یداع لاج هب و رادیب ار وا ،دوب روط ره هرخالاب
ناوتیم (یسیطانغم هلایس) مسیتینام قیرط زا هک دیدرگ مولعم و دش فشک طیحم نآ رد لقاال
تفای تسد (یسیطانغم بابوخ) مسیتونپیه هب

اب مأوت ،نشور همین هطقن کی هب ینالوط یاههآگن هک دش راکشآ هنیمز نیارد تاقیقحت همادا اب
یگدامآ هک یدارفا ندرک بابوخ یارب ،روبزم هلایس زا هدافتسا همیمض هب ،یپرد یپ یاهنیقلت
درب ورف یسیطانغم بابوخ هب ار دارفا ناوتیم لماع هس نیاب و تسایفاک دنراد

نیادادیم ناشن هک تشگ راکشآ بابوخ نیازا یاهزات یاهیتفگش نامز ره و ،تفای همادا اهشیامزآ
دراد رایسب قرف یعیبط یاهبابوخ اب بابوخ

«لومعم» میمصت و هدارا ینیشنناج تسناوتیم (هدننک بابوخ) «لماع» هک دوب اچنیا مهم هلئسم
و نوچ نودب دهب وا هب یروتسد ره و ،دوش وا هدارا میلست ینعم مامت هب لومعم و ،ددرگ (هدنور بابوخ)
دهد ماچنا - یئانثتسا دراوم رد زج - اچ

هلمج زا

درد ساسحا نیرتمک هک یروطب دنک سح یب ار وا ندب یپرد یپ یاهنیقلت اب دناتیم لماع 1-
دشاب هتشادن

رد نونکا مه و تسایرادیب هرهب دروم یشویه یب یوراد یاج هب یکشزپ رد زورماًصوصخم راک نیاب
یشویه یب یوراد یاج هب یسیطانغم یاهبابوخ زا هدافتسا نوماریپ ناوارف یاهثحب یکشزپ تالجم
یب یوراد زا نآ رثا هک دندقتعم یعمج و هتفرگ دوخ هب یلمع هبنج اهروشک زا یاهراپ رد و ،دوشیم
تسا رتمک نآ ضراوع و رتهب یشویه

و ،تسایریجنز ینادنز کی ای و رکشل هدنامرف کی واًالثم هک دنک نیقلت وا هب دناتیم لماع 2-
تاکرح و ادص نت نامه اب و ،دریگیم دوخ هب رکشل هدنامرف کی هفایق لوا تروص رد هلصافالب و
زانشنکاو ینادنز ریسای کی دننام تسرد مود تروص رد و ،دیوگیم نخس رکشل هدنامرف کی صوصخم
دهدیم ناشن دوخ

بابوخ یاههنحص زا یکی رطان و دهاش اهترفاسم زا یکی رد دابآ مرخ ناتسرهش رد هدنراگن
مدوب تفرگ ماچنا ناتسود زا رگیدیضعب داهنشپ هب ناتسود زا یکی لزمن رد هک یسیطانغم

روطب داد روتسد دوب یبدؤم ناوج هک «لومعم» هب هکنآ زا سپ تسایمترحم درم هک هدننک بابوخ
یم هدیمان نداد ساپ اهناآحالطصا رد هک ،دوخ تسد صوصخم تاکرح اب ،دشکب زارد نیمز یوزاب قاط
هک ررکم یاهنیقلت و وامشچ رد موادم هاگن اب و ،داتسرف و ندب هب ار یسیطانغم هلایس ،دوش
قاتا هک یلاح رد نآ دننام ای «تفر یهوخ بابوخ هب یدوز هب» و «یورب بابوخ هب تسایکیذر نالا»
،دندوب هنعص نیارطان لضاف دارفا زارفن هدزناپ دودح رد یعمج و ،دوب هدمآ رد کیرات همین تروصب
درک بابوخ ار لومعم

هک درک نیقلت وا هب دعب ،دومن عطق شدوخ زاج سک همه زا ار واطابترا ،نیقلت هلیسوب سپس
دش دهاوخ کشخ بوچ دننام شندب

یور زا و تفرگ ار وا رس رفن کی و ،لومعم یاپ رفن کی هک یروطب دش نینچ هک تشذگن یزیچ یالاب هبل یور ار وا ندرگ و یلدنص کی یتشپ یالاب هبل یور ار وا یاپ تشپ و دندرک دلب نیمز هبل یور و یاپ و ندرگ هکنیا یارباهتنم ،دندراذگ دنتشاد رارق مه زا یا هلاصاف رد هک رگید یلدنص دنداد رارق نارضاح زا یئابعم مادک ره ریز دوشن تحاران یلدنص یاه

یمآگنه یتح و دوب هتفرگ رارق یلدنص ود نیا یورکشخ بوچ هعطق کی دننامه ،لومعم هکنیا بللاج یلدنص یور زا هکنیا نودب درک یم تکررچ رنف دننام تسرد و رمک دندروآ یم راشف و امکش یور هک دوش جک ای و دتفیب نیمز هب

نودب ،دندارگ زاب یداع لاج هب ار وا ندب یتانیقلت اب «لماع» و دندراذگ نیمز یور هب ار وا سپس دوش رادیب بابوخ زا هکنیا

عقوم نیا رد دنکن درد ساسح هک یروطب درک سح یب ار وا ندب ررکم یاه نیقلت اب رگید راب ناشن دوخ زا یلمعلا سکع هنوگ چیه و اما ،دراذگ و تسد یور ار راگیس شتآ و دز شتآ ار یراگیس یم شزوس ساسح یمک مدوخ تسد یور تشاد یم راهطا ،دومن شرادیب بابوخ زا هک یعقوم اهنت ،دادن مکن

یئانشآ هک یئاهنابز یتح دهد یم فلتخم یاهنابز هب نتفگ نخس روتسد لومعم هب یهآگ لماع 3- !تسا هتشانن آاب

یناگدنز هب ار وا و دروآ یم و دای هب هدرک شومارف هشیمه یارب لومعم هک ار یتارطاخ ،لماع یهآگ 4- نینس تالاج دننامه ییاهلمعلا سکع تالاج نیا مامت رد هکنیا بللاج ،دتسرف یم دوخ هتشذگ !دهد یم ناشن دوخ زا هتشذگ

وگزاب ار دوخ تادهاشم و دنک ترفاسم یتسد رود طاقن هب هک دهد یم روتسد و هب لماع یهآگ 5- (1).دیام

ام دوجو رد یرگید یورین ،نآ تالاعفنا و لعف و ام یزغم یاهلولس زا ریغ هک دهد یم ناشن همه اهنا یاهورین زا رتالاب نآ تیلعاف و تردق و دراد رایسب قرف میسانش یم هک یدام یاهورین اب هک تسا دهد یم ناشن دوخ زا یراثآ و اه هدیپ و ،تسا هدش هتخاننش زورما شناد و ملع هلیسوب هک تسا یدام ،تسا توافتم میتسه انشآ نآ اب و هدی هدام ناهج رد هچنآ اب هک

،توریب ،ةفرعملا راد ،دیرف دمحم ،یدجو ،نیرشعل نرقلا فراعمل ةرئاد :الاب تاعوضوم رد ام كرامد) یب ،رایرهش ،یکشرونا :مجرتم ،نویرامالف لیماگ ،گرم رارسا ؛296 ص ،9 ج ،موس :پاچ ،یدالیم 1971 ،نارهت ،رافص رشن ،هللحی بذ ،یروصنم :مجرتم ،گنیلرتم سیروم ،گرم زا سپ یاین ؛34 ص ،ات 1417 ،هراق ،نیمالا راد ،یلاغ میهارب لیبن ،یسیطانغملا میونتا ؛76 ص ،مود :پاچ ،یسمش 1376 ،یسمش 1376 ،مق ،رورس ،رسان ،یزاریش مراکم ،گرم زا سپ ناهج و داعم).تسا 32 ص ،لوا :پاچ ،یرمق (203 ص ،مشش :پاچ

تالمحلا كلت ضحذن نأ ،ةللعلأ أدبم یف اهیلإ انیهتنا یتل جئاتنللا عوض یلع عیطتسن [6] .تاذلاب ةللعلأ أدبم دض یلاتلابو ،ةیمتحلا نوناق دض ءایزف وركیمل یف تنش یتل ةدیذل ةللعلأ هیلع دكؤت یذل یمتحلا طبضلا نإ :لائقلا هاجتالا ةیرذل ءایزفل یف دجو دق دلوته تاذ بابسألأ نأ حیحصلا نم نوکی دق .ءایزف وركیمل یوتسم یف حصی ال ،اهنیئاوقو

بابسأل ريثأت نأو، دّرجم لنيعل ايزي ف وأ، ةيسردم لاييزي ف لوتسم ي ف اهسفن جئاتن ل ا عيطتسن شحب، امتح دحاو ةلّصحم ل ايهتن ي نأ نم هلّ دب ال، دحاو ةيصخش فورظ ي ف ةلعا ف ل نكلو... ةيغي بطل طئارش ل و بابسأل ةسارد ببسب اهتّيمتحو جئاتن ل ةغي بط نم دّكأتن نأ يّ رذل ملال ل عل ةيّلعل ادابم قّبطن نأ انلوا ح اذ ا نولل اذه ريغ لعل ودبي عيش لّك.

ةيّمك ةقيقد ةروصب سي قن نأ اني لعل ليحتسم ل نمّ نأ يئاييزي ف ل ملال (غرب نزي اه) نلعل ك لذل و ةطبترم ل ةجوم ل ي ف هعضوم - هني ع تقولا ي ف - دّحن نأو، طيسب ميسّج اه موق ي يت ل ةكّرح ل هعضوم سايقم ناك امّلك ف. (يغوربود سيول) اه يدان ي يت ل ةبجوم ل اكي ناك يّم ل بسحب، هب ميسّج ل ةعرس لي دعت ي ف ةّمث نمو، ةكّرح ل ةيّمك لي دعت ي ف الّماع سايقم ل اذه ناك، اّقيقد اه. وّبننت ل نكم ي ال ةروصب.

ةيئاييزي ف ل عئاقولاف. [6] دّحم ريغ ميسّج ل عضوم حبصاً، اّقيقد ةكّرح ل ةيّمك سايقم ناك امّلك و امهمو. سايقل ل لبا ق ريغّ ابارطضا اهي ف لخدي نأ نودب اهسايق عاطتسي ال، يّ رذل لاجم ل ي ف عئاقول ل لتل ي عوضوم ل عقالو نل رثكأ اندعتب، ةيملعل سيي اقم ل قيقدت ي ف انقّمعت.

ي تل ةيملعل ةادأل نل عاييزي فورك يّم ل ي ف طحال م ل ايش ل لصف نكم ي ال ةّ نأ: كلذ ي نلعمو ني فل تخم ني طحال مّ نأ ذ ا؛ هسفن طحال م ل نل هلصف نكم ي ال امك، هسردل ملال ل اهل ممعتسي ةركف تاشن انه نمو. ةفل تخم سيي اقم ل ا نولصي فوس، دحاو عضوم لعل دحاو ةادأ نولممعي اه لعل تراس ي تل ةيساسأل دقاوقل و، ةيّلعل أدبم ةقلطم ةفصب ضقانت ي تل ةيّمتحو ل و، (بايترا ل اقالع) يّمسّي امب ةيّمتحو ل ةيّلعل لادبتسرا ل الواحم ترجو. كلذ لبق ايزي ف ل مولعل لك - ةيغي بطل مولعل نأ لعل اّرصم، (غرب نزي اه) اه يدان ي تل ل (لامتحو ل ني ناوق) نأ لب، طيسب لارصنعل ل ا رظنن امن يّحّ اني قيّ اّوّبننت اّبننت نأ عيطتست ال - ةيناسن ل ا، انتفسلف، ردصل ديش ل امامال هعوسوم). تالامتحو ل نمّ الامتحو اغوصت نأ وه هعيطتست امّلك (٣٤٥-٣٤٤ ص)

ياهرازبا بلغا. دوشيم هتفگ هدهاشم دروم ءهدي دپ رب هدهاشم لمع ريثأت هب رگهدهاشم رثا [7] يارب، دنراذگيم ريثأت دننکيم یریگهزادنا هک یزیچ رب هتساوخان ناشراک ماجنا یارب یریگهزادنا ماگنه آلومعم، دوشیم هدافتسا وردوخ ریات راشف یریگهزادنا یارب هک یجنس راشف هنومن ريثأت نأ لخاد راشف رب نیاربانب و دوشیم نأ لخاد یاوه زا یمک رادقم جوخ بجوم یریگهزادنا. دوشیم هدی کیزیف زا یفلتخم یاههزوج رد رثا نیا. دراذگیم.

هب ار رگهدهاشم رثا رتهب یریگهزادنا نونف و اهرازبا زا هدافتسا اب ناوتیم دراوم رتشیب رد کی ءهدهاشم دراد راکورس زیر رایسب ایشا اب هک موت ناوک کی ناکم رد دوجو نیا اب. دناسر لقادح دروم ءهدهاشم زا یشخب دیاب ار رگهدهاشم نیاربانب و تسین نکمم نأ رب یراذگریثأت نودب هناماس درک صرف هعلاطم.

دوشیم هتفرگ هابتشا تی عطق مدع لصا اب رگهدهاشم رثا یهاگ.

کی ناکم یاهریسفت هب هک تسا زیگنارب هشقانم ءهئسم کی ی موت ناوک کی ناکم رد یریگهزادنا کی هک ی تروص رد هک تسا هدش هدی دنونز ی موت ناوک رثا رد هنومن ناو نل هب. ددرگیم رب ی موت ناوک هب یهجوتی تروص رد اما هدیمن خر نأ رد یریغ دوش هتفرگ رظن ریز هتسوپی ی موت ناوک تلاح دی یارگ دهاوخ لاوز هب نأ.

،**هدين تمهرد**ء هرذ ود زا يكي يور رب يريگهزادنا هنوگره هک تسا نيا **لب هي رطن** يا هدماي زا يكي **يس ودمهان** اب هطبار رد زين يريگيد تالکشم .دشاب هتشاد رگيدء هرذ رد يلحمرغ رثا کي دناوتي م دهديم خر يم تناوکء هناماس تروص هب رگهدهاشم يزاس لدم ماگنه

طسوت ی تح ،تسا هدش هابتشا رگدهداهشم رثا اب **تیی عطق مدع لصا** هک تسا هداتفا قافتا رایسب هک دنکیم نایب دوخ درادناتسا لکش رد لصا نیا .**گربنزیه لراک رنرو** یئعی نآ راڭگناینب شیازفا اب هک دشاب هتشاد تقد دناوئیم یدح ات ،صخشمه طحل کی رد هناکت و ناکم یریگهزادنا رگید نایب کی .دباییم شاهاک رگید تیمک یریگهزادنا تقد ،اهتیمک نیا زا یکی یریگهزادنا تقد ییاه یگتفشأ هیلک تیلوئسم ،دراد یئاوخمه رگدهداهشم رثا اب رتشیب هک تی عطق مدع لصا زا نایب نیا دنچره ،دریگیم هدهع رب ار دراڭگیم هدشهجی تن یاطخ و هناماس یور رب رگدهداهشم هک (ایدپ یکیو تیاس) .دوب دهاوخن تی عطق مدع ریبع تنی رتجیار

هزادنا ات تی‌عقواو دی‌وگ یم ،تسا فورعم ی‌گاه‌ن‌پک ریسفت هب هک موت‌ناوک ی‌اه‌ریسفت زا یکی اده‌دیم لکش ار تی‌عقواو هک تسا هدنی‌بب هاگن نی‌ا‌ین‌عی !تشاد ده‌اوخن دوجو دوشن یری‌گ

نانادکی‌یزی طسوت ،ونز رثا مان هب موت‌ناوک ی هی‌رطن یاه ینی‌ب شی‌پ نیرت بی‌جع زا یکی موت‌ناوک ی هی‌رطن...دی‌شاپ هارمه کول پید اب .دش دی‌ات ی‌هاگشی‌ام‌زا تروص هب لن‌رک هاگش‌ناد ناس‌نا ام یارب اه‌نت بی‌اجع نیا هت‌بلا .تسا بیرغ و بی‌جع یاه ینی‌ب شی‌پ و می‌هافم زا راش‌رس و ی‌پوک‌سورکام ناهج هب ام زغم هک تسا نیا نآ تل‌ع و دن‌سر یم رطن هب بی‌جع ،ی‌پوک‌سورکام یاه رطن هب می‌هافم نیمه اما .تسا هت‌فاین لم‌اکت یم‌یه‌افم نینچ کرد یارب و هدرک تداع نآ نین‌اوق زا یکی !تسا‌ه‌نآ ی هرم‌زور ی‌گدنز هک‌لب ،ه‌دوب‌ن‌زی‌گنا تف‌گش ،ه‌ج‌و‌چه هب اه‌متا ی‌ای‌ند رد ،بی‌جع سک‌ودراپ ای ونز رثا .دش حرطم سازگت هاگش‌ناد رد ۱۹۷۷ لاس رد هک تسا ونز رثا ،می‌هافم نیا ،دینک هدهاشم موادم روط هب ار رادی‌اپان ی هرز کی رگا“ :دوش یم فی‌رعت لکش نیا هب گ‌ن‌ی‌روت و لوحت زا دین‌اوت یم ررکم و موادم یاه یری‌گ هزادنا اب امش ینعی !دش ده‌اوخن ی‌شاپ‌او راچد هاگ‌چه “!دیراد هگن ی‌ی‌ادت‌با تل‌اح نامه رد ار نآ و هدرک یری‌گ‌ولج ،مت‌سی‌س یری‌غت

بی‌ج‌رثا نی‌ا، شی‌ام‌زآ کی‌ما‌ج‌نا و‌ی‌ح‌ار‌ط‌ا‌ب‌د‌نا‌ه‌د‌ش‌ق‌ف‌وم‌ا‌ک‌ی‌رم‌آ‌ل‌ن‌ر‌ک‌ه‌ا‌گ‌ش‌ن‌اد‌ن‌ا‌ن‌اد‌ک‌ی‌ز‌ی‌ف‌ا‌ل‌ا‌ح‌ی‌ا‌ه‌ت‌ل‌ا‌ح‌ی‌ر‌ا‌ک‌ت‌س‌د‌و‌ل‌ر‌ت‌ن‌ک‌د‌ی‌د‌ج‌ش‌و‌ر‌ه‌ب‌و‌ر‌ا‌ر‌ی‌ا‌ه‌ز‌ات‌ی‌ا‌م‌رد‌ا‌ه‌ن‌آ‌ر‌ا‌ک‌.‌د‌ن‌ن‌ک‌د‌ی‌ات‌ا‌ر‌ب‌ی‌ر‌غ‌و‌شی‌ام‌زآ‌.‌د‌وش‌ا‌ه‌روس‌ن‌س‌ز‌ا‌ی‌ا‌ه‌ز‌ات‌ه‌ن‌و‌گ‌ت‌خ‌اس‌ه‌ب‌ر‌ج‌ن‌م‌د‌نا‌وت‌ی‌م‌و‌ه‌د‌ر‌ک‌ز‌ا‌ب‌ا‌ه‌م‌ت‌ا‌ی‌م‌وت‌ن‌ا‌و‌ک‌ما‌ج‌نا‌”ن‌ی‌و‌ل‌ک‌ر‌ف‌ص‌ی‌ا‌ل‌ا‌ب‌۰۰۰۰۰۰۰۰۱‌ی‌ا‌م‌ام‌ر‌د‌د‌ا‌وم‌ک‌ی‌ز‌ی‌ف‌”‌د‌رس‌ق‌و‌ف‌ه‌ا‌گ‌شی‌ام‌زآ‌ر‌د‌ر‌ط‌ن‌د‌رو‌م‌د‌ش‌ر‌ش‌ت‌ن‌م‌Physical Review Letters‌ل‌ا‌ن‌رو‌ژ‌ر‌ب‌ت‌ک‌ا‌ه‌رام‌ش‌ر‌د‌ن‌آ‌ی‌ه‌ج‌ی‌ت‌ن‌و‌د‌ی‌د‌ر‌گ‌.

و هتخاس الخ ی هظفحم کی نورد ار مویدیبور متا نویلیب کی لماش یزاگ، شایمآزآ نیا رد ناققحم هکبش کی رد اه متا، تلاح نیا رد. دندومن قلغم رزیل یاهوترپ نیب ار مرج نیا سپس و دندرک درس یم اه متا، ینییاپ یامد نینچ رد اما. دنوش یم بترم، دماج لاتسیرک کی لثم تسرد مظنم ی یم **گربنزیاه روهشم تیعطق مدع لصا**. دندنزب **لنوت**، هکبش رگید ناکم هب ناکم کی زا دنناوت هزادنا زا یرایعم امد هک ییاجنآ زا و دنراد شنکمهرب رگیدکی اب هرذ کی تعرس و تیعیقوم هک دیوگ کدنا هداعلا قوف، تارذ تعرس، (نیلک رفص ابیرقت) مک رایسب یاهامد رد، تساه هرذ تکرح یریگ تلاح نیا رد ار متا کی امش هکینامز ینعی. تساه ریغتم تدشب، هرذ تیعیقوم هجیتن رد و هدوب! دینیب هکبش فلتخم یاه ناکم رد نامزمه روط هب ار نآ دیناوت یم، دینک یم دهدهاشم

!درک ب و ک رس اه متا ی هدهاشم اب افرض ار **یموتناوک ینز لنوت** ناوت یم هک دندرک تباث ناققحم یارب یموتناوک یاه یریگ هزادنا زیگنا تفگش تیهام هب یموتناوک یونز رثا نامه ینعی ،رثا نیا متسیس ناوت یم ررکم یاه یریگ هزادنا اب هک دنک یم نایب و دراد هراشا یموتناوک متسیس کی

یمرتاریز تارذ نیپسا اب ار ونز رثا، یلبق یاه شیمزآ!درک زیرف صاخ تللاح کی رد ار یموتناوک تکرح یعقاو یاضف رد یموتناوک یونز رثا ی هدهاشم نیتسخن، شیمزآ نیا اما، دندوب هدرک تبات (ادرک دنه اوخن تکرح امش هاگن نودب اه متا! دش دیأت ونز رثا هلاقم، کول پیدی تاس).تسا یمتا

ینوتوین کیزیف یانبم رب ناهج هب تبسن ام هاگدید؛ **موتناوک کیزیف** دلوت زا لبق ات [8] لبق ناهج دوتعم و لئاق کی ناکم و ینیشام تیهام کی ناهج یارب هاگدید نیا. دوتس راوتسا دلوتاب. درادن ناهج درکلمع رد یریثات چیه ناسنا دوجو مدع ای دوجو هک یدج ات تسا ینیب شیپ ناهج هک دندش فشک روآ تفگش نانچنآ ییاهزیچ متا نورد یایندهب ملع دورو اب و موتناوک کیزیف ار دوخ یاج ناهج راو نیشام تیهام. درک ریغت شدوخ هب تبسن و یتسه هب تبسن ناسنا ینیب داد وگخساپ آلماک لاج نیع رد و ینیب شیپ لبق ریغ، هاگآ، هدنز یملاع هب

نودب تسا دوتعم هکیروطب دناد یم ناهج یاهت یعقاو رب دراو ار ناسنا یهاگآ و نهذ موتناوک کیزیف زارتمهم و. دنتشاد یمن دوجو، دنوش یم هدهاشم هک هنوگنیا هدام یاینده ینعی اهت یعقاو ناسنا دوجو. تسا رادرورب یا هژیو تیمها زا ناهج عیاقو رب یراذگ ریثات رد ناسنا یهاگآ حطس شقن همه

ناهج همادا ات تسا زیمآ رحس ینیمزرس هیبش رتشیب **متا** نورد ناهج موتناوک کیزیف هاگن زا قطنم و دوش یم دادملق یداع یاهزیچ هباتم هب زیمآ زار یاهورین نآ رد هک بیجع ییورم لق. یعیبط رگا هک دوتس نیا موتناوک یاه نادکیزیف زیگنا تریح تایفشک زا کی. درادن یاج نآ رد هدام یاینده، اه هکت نآ هک دیسر یم ییاج هب مچنارس، دینک میسقت کچوک یاه هکت هب ار هدام امش ابلاغ امآ لثم. دوتس دنه اوخن یدام عیش یاه یگژیو یواج رگید هریغ و **اهنوتورپ**، **اهنورتکلا** رایسب تقیقح زا رادنپ نیا یلو، میرادنپ یم شخړچ لاج رد کچوک یوگ کی هباتم هب ار نورتکلا یلو، تسا مچسنم کچوک هرذ کی ییوگ هک دنک یم لمع نانچ هاگ نورتکلا هچرگ. تسا رود هتفگ نیا روصت و کرد. تسین یدعب چیه دجاوآ بقرقت نورتکلا هک دنا هتفایرد اهنادکیزیف هچنانچ لاج نیا اب تسا دعب دجاو یناسنا دوجو حطس رد یزیچره نوچ تسا لکشتم ام بلغا یارب یایشا لثم نورتکلا کی نوچ. دیناوت یمن زگره دیریگب هزادنا ار نورتکلا کی ضرع دیه اوخپ. تسین میسانش یم هک یرگید یلومعم

دومن جوم تروص هب مه و هرذ تروص هب مه تسا رداق نورتکلا هک دوتس نیا اهنادکیزیف رگید فشک ححفص یوس هب ار ینورتکلا رگا. تسا روهشم هرذ - جوم یگناگود ای لمکم هیرطن هب هک دنک داوم هب نورتکلا تباصا زا هک دوش یم رادیپ ینارون هرذ کی، مینک باترپ شوماخ نویزیولت تباصا زا لصاح هطقن. تسا هدمآ دوجو هب هتفرگ ارف ار نویزیولت ححفص تشپ هک یرفسف نورتکلا هک تسین یلکش اهنت نیا اما. دزاس یم راکشآ ار نآ تیهام یاهرذ هجو ینشورب نورتکلا. دریگب دوخ هب تسا رداق

تسا یجوم راگنا هک دنک لمع نانچ و دوش لدب یژرنا زا یدننام ربا هدوت هب دناوت یم نورتکلا هچ. دیآ یمن رب یاهرذ چیه زا هک دنک یم یراک، دنک دومن جوم تروص هب نورتکلا هاگ ره. اضاف رد هدوشگ هاگره. دنک رذگ فاکش ود ره زا نامزمه دناوت یم، دنک دروخ رب دراد فاکش ود هک یعنام هب رگاآ لثم تلصخ نیا. دینک یم دیلوت لخدتم یاهوگلا گنردب دنک تباصا مه هب هنوگ جوم یاهنورتکلا اهنت دش یم روصت هک ییاهزیچ نآ همه رد و یمتا ریز تارذ مامت رد ناوت یم زین ار نورتکلا هناگود زاب زین سکیا هعشا و ییویدار جاوما، اماگ یاه هعشا، رون دننام دنوش یم یلجتم جوم تروص هب. دنوش لدب هرذ هب هنوگ جوم تللاح زا دناوت یم اهنیا همه و تفای

هقبط هرذ ای جوم ناوئع هب اهنت دیاب یمن ار یمتا ریز هدیپ هک دندوتعم اهنادکیزیف هزورما. دنشاب ود ره دنداق یعون هب هراومه هک تفرگ رطن رد ییاهزیچ ناوئع هب دیاب هکلب، درک یدنب

تسا یا هیلوا هدام مکح رد اتناوک هک دندقتعم اهنادکیزیف و دنراد مان (quanta) اتناوک اهزیچ نیا . تسا موتناوک کی نورتکلا کی تسا quantum عمج quanta) .تسا هدمآ دوجو هب نآ زا ناهج لک هک تساهاتناوک هعومجم نورتکلا دنچ

هک دور یم راک هب ییاهزیچ هب عاجرا رد هک یا هژاو ؛**تسا هنوگ جوم تارذ اب فدارتم موتناوک هژاو** مه کرادم و دهاشم مه و دشاب نیا مه زا رتروآ باجعا دیاش (. هنوگ جوم مه و تسا یا هرذ هب نچ مه دجاو یم اهنادب ام هک دننک یم دومن هرذ تروص هب ینامز اهنت (اه موتناوک) اتناوک هک تسا نآ دیوم جوم هراومه هک دنهد یم ناشن اهشیامزآ ،دنک یم ن هاگن نورتکلا هب یسک یتقو لاثم یارب .میرگن عقاو رد ؟تسیچ ام هرمزور یگدنز و متا یاند رد نآ یانعم و دیوگب دهاوخ یم هچ لصا نیا .تسا نودب .دریگ رارق هدهاشم دروم هکنیا رگم درادن ینیعیم هودجم چیه متا هک دیوگ یم موتناوک کیزیف هجوت و هدهاشم لمع .دنوش یم هدرتسگ ناهج نورد هب هداعلا قوف یتعرس اب اه متا مه (رطان) امش یم سوملم یاهتیعقاو هب لیدبتار اهنآ و دهد یم شهاک ار اهمتا یناکم شررتسگ هک تسا قیقود رود هب صخشیم یناکم هودجم کی رد هک متا یاهنورتکلا و متا دیوگ یم رت هداس نایب هب زاب .دنک رطان نآ هب کیزیف رد) ناسنا رگا میئوگ یم هدام نآ هب ام و دنتسه شدرگ رد (یداینب تارذ) هتسه و دهد یم تسد زا ار دوخ صخشیم هودجم متا دشاب هتشادن دوجو (دوش یم هتفگ رگهدهاشم و زاندش رود هب دننک یم غورش دایز تعرس اب هدش جوم هب لیدبت یداینب تارذ و اهنورتکلا .دنوش یم دیدپان سوملم یاهتیعقاو مه بیترت نیا هب و رگیذکی

(هدام ناهج) تایعقاو هک (میراد تداع نآ هب هچنآ و) ینوتوین کیزیف هاگدید فالخ رب نیاربانب رطان نهذ نودب عقاو رد .دنتسه ام هب هتسبباو تایعقاو یموتناوک کیزیف رد دنتسه ام زا لقتسم و هتخاس ام ینهذ یاه تیلاعف اب تیعقاو و درادن دوجو یدام ناهج چیه و متا چیه ، هرذ چیه رکفت لمعو دریایم کی زا مدیرایم کی هزادنا هب متا دریگن رارق هدهاشم دروم متا کی رگا .دوش یم هتخادرپ یم همادا نامز نآ ات یگدرتسگ نیا .ددرگ وجم و هدش هدرتسگ ات دشک یم لوط هیئات کی تمسق **موتناوک** هلاقم).دنمان یم تیعطق مدع ار یگدش وجم نیا اهنادکیزیف .دینک هدهاشم ار نآ هک دبای (انگیم تیاس ،**هداس نابز هب**

یم آلثم ؛یملع عوضوم هب مه و دوش یم هتفگ ینیع عوضوم هب مه «عوضوم» ،یسراف نابز رد [9] ،یملع و ینهذ عوضوم یهرابرد .تسا هدش کیکیکفت کی یسیلگنا رد اما .ملع نیا عوضوم دنیوگ هلاقم حرش)درب یم راک هب ار (object) هژبا هملک ،ینیع و یجراخ عوضوم یهرابرد و (subject) هملک (ماگ هب ماگ ییادخ اب

ردآلومعم هک تسا نیون **هفسلف** رد حالطصا کی (objet) :**یوسنارف** هب هژبا ای هژیوآ ای تخارب هدهاشم هک هچنآ هیوتکتژبا و هندنکهدهاشم هیوتکتژبوس .دوشیم هدرب راک هب **هژبوس** ربارب (ایدپ یکیو تیاس)ددرگیم

اهرصانع نم ةفیثکلا ءایشأل جرخي امك ءيش نم جرخي مل و ءيش نم دلوتي مل دلوي مل و [10] راجشأل نم رامثل و عيبانيل نم عاملا و ضرأل نم تابنلا و ةبادل نم ةبالا و ءيشلا نم ءيشلاك فنأل نم مشلا و نذأل نم عمسلا و نيعل نم رصبلاك اهزكارم نم ةفيطلل ءيشأل جرخي امك ال و (91ص ؛ (قودصلل) ديحوتلا مفل نم قوذلا و

هطاحا ار مشچ هرک هک یجراخ هلضع شش .دنتسه تکرح هب روبجم ،ندید یارب اهمشچ [11] تاهج رد گنهامه تروص هب ار اهمشچ اهنآ و دنکیم لمع یزاب بش همیخ یاهخن دننام ،تساهدرک دهدیم تکرح فلتخم .

رد ار ءایشا ریوصت رون .تسارون ،دراد زاین نآ هب ندید یارب ام مشچ هک یرصنع نیرتیلصا اما کشا زا یکزان هیال ،دنکیم سمل ار نآ مشچ هب دورو ماگنه رون هک یزیچ نیلوا .دناشنیم مشچ کمک رون زکرمتم هب فافش ششوپ نیا .دراد رارق مشچ هیئرق ،بوطرم هیال نیا تشپ .تسا دنکیم .

ای هیبنع اب کمدرم ندش زاب .دوشیم کمدرم دراو ،دراد مان هیلالزهک هیال نیا زا روبع زا سپ رون .دراد یگتسب رون دورو نازیم هب یگدشزاب نیا نازیم و دریگیم تروص مشچ یگنر شخب نامه هدیبات یاهوترپ ،یسدع .تسا نیبرود زنل دننام نآ درکلمع هک دبایم مشچ یسدع هب نآ زا سپ ریغ ،ءایشا ندوب کیذن ای رود هب هجوت اب یسدع تماخض .دنکیم زکرمتم ار هیکبش هب دنکیم .

رد رون .تسا هیجاجزمان هب دننام لژیعیام زا ولمم هک دوشیم مشچ هرک دراو رون دعب هلحرم رد .تساهدش عقاو مشچ هرک تمسق نیرتیلخاد رد هک دبایم هیکبش مان هب یاهدرب هب تیاهن یاهوترپ .تسا یساکع نیبرود ملیف ای یارادرب ملیف نیبرود ماخ ملیف حفص دننام هیکبش ریسفت اجنآ رد و لقتنم زغم هب یبصع ییاهمایپ بلالاق رد هیکبش هدرپ اب دروخرپ زا سپ یرون (دشر همانشناد ،**دنیبیم هنوگچ مشچ**) .دوشیم

[12] ۱۴۰۰ / ۱۲ / ۷ خروم هقف هسلج هب تسا طوبرم ،دنب نیا تارابع

ود دوشیم ققحم هنوگچ «ندید» لمع هکنیا و (ندید) راصبا تیفیك باب رد امدق نایم رد [13] :دوب فورعم هیرطن

عابطانا ی هیرطن .فلا

عاعش جورخ ی هیرطن .ب

و یلقیص و فافش تسا یمسج (مشچ یسدع) هیدیلاج هک دندوب دقتعم عابطانا ی هیرطن نابحاص هب و دوشیم عقاو نآ حطس رد مسج نآ زایشقن دریگب رارق شلباقم رد یمسج رگا اذهل ،دننام هنیآ زا و دوب شناورپ و وطسرا هب بوسنم هدیقع نیا .دوشیم ققحم «راصبا» لمع هلیسو نیا .دندوب هدیقع نیا وریپ انیس نبا و یزارا یرکز نب دمحم یمالسا نادنمشناد

و دیشروخ و شتآ دننام رون عبنم و رین یمسج ار مشچ یسدع ،عاعش جورخ ی هیرطن نابحاص یم لباقم مسج هب و دوشیم جراخ ینارون عاعش مشچ زا هک دندوب دقتعم و دنتسناد یم ناگراتس .دوشیم ققحم راصبا هلیسو نیا هب و دروخ

رد نآ سآر هک تسا یطورخم عاعش نآ هک دندوب دقتعم یضعب :دندوب هتسد ود هیرطن نیا نابحاص لکش یا هناوتسا هک دندوب دقتعم رگید هورگ و دریگیم رارق یئرم مسج یور رب نآ ی هدعاق و مشچ بوسنم هدیقع نیا .تسا تکرح رد و برطضم امئاد تسا یئرم مسج یور رب هک عاعش رس نآ و تسا ی هدع و یسوط نیدلاریصن هجاوخ یمالسا نادنمشناد زا .دوب اهنآ وریپ و سونیللاج و نوطالفا هب

ركذ ىلئالدى رگىدىكى ەىلە و ەلرب ەىرطن ودى نىزا كى رە ناورىپ .دنا ەتفرىذپ ار ەدىقە نىزا رگىدى
عاعش جورخ ى ەىرطن نابحاص ەك ىتالاكشا ەلمج زا و تسا روطسم ەفسلف بىتك رد ەك دنا ەدرك
ەراشا نىتم رد ەك تسا كچوك رب گرزب قابطانا مدع لاكشا دنا ەدرك غابطانا ى ەىرطن نابحاص رب
ناىب لاكشا نىمىز رد نىتم رد ەك تسا نامە دنا ەداد غابطانا ى ەىرطن نابحاص ەك مە ىباوج و ەدش
،تسا ىعىبىط مولع نادىنمىش نادىنمىش پىروم مە زورما و تسا ەدش

زا و تىسىن تىمەل باباق نادىنچ ەك دراد ىموس ى ەدىقە «قارشى خىش» ەب فورەم نىدلا باەش خىش
،مىنكى ىم ىراددوخ نآ ركذ

نىزا ،دراد راصبا تىقىق باب رد ىزا ەناگادج ى ەدىقە ىمالسا رىەش فوسلىف نىەلأتملاردى
ىمن ار راصبا تىقىق ،تىمامت و تحصىضرف رب قوف ى ەىرطن ودى زا كىچىە تشاد راەظا دىنمىش نادى
ءاروام راصبا و تسا مىشچ (ىكىزىف) ىعىبىط لمع ەب طوبرم ەىرطن ودى رە ارىز دىك ەىجوت دىناوت
داحتا و لوقەم و لقاع داحتا باب رد دوخ فورەم ى ەىرطن تابثا اب دىنمىش نادى نىزا ،تسا ىعىبىط لمع
ىعىبىط لمع ەك تسا سىفن ىعادبا تىلەاف غون كى «ندىد» ەك درك تابثا ،سوسحم و سىساح
تروص دوخ ى ەلەاف تردق اب سىفن ،ىعىبىط لمع نىتفاى ماچنا زا سپ و تسا نآ ى ەمدقم (ىكىزىف)
،دىامن ىم ءاشنا و عادبا دوخ عقىص رد ار سوسحم ئىش لىتامم

دىوگ ىم غابطانا بابحاصا ى ەدىقە در ماقم رد رافسا مراهچ دلج رد نىەلأتملاردى

ى ەىرطن ى ەلأدىنەى «ەب راصبالا نوكل ەىف حبشلا غابطانا ىلەلدى امنا ەمامت دىب اذە و»
اما دوش ىم عقاومىشچ رد ىرىوصت و حبش ەك دىك ىم تىلالد ،تىمامت و تحصىضرف رب غابطانا
(۱۲۱-۱۲۰: ص 6ج ، ىرەطم دىەش راثأ عومجم) ،دوش ىم ققحم وا ەب «ندىد» ەك دىك ىم تىلالد

اذە تابثال قارشىلال ەمكح ىف ،پىرورس نىدللابەش ،ەلأتملاردى خىشلا ەركذ ام ەصالخ و [14]
پأر وە ام ىلە نىغلا ىف ئىرملا قروص غابطانا بىسلى راصبالا نآ :لىصفنم لىتامم لىلەم بلطملا
ەب ات مىتشاد لاؤس غابطانا نىزا رد نىم ،تسىن غەدىب لوا مىلەم ەب باسنىنا لاؤالا مىلەملا
،ەك نىزا ەب دراد شوخ و بوخ ىرادشە نىپأر نىب عمج رد ناشىا ،مدىسر ىباراف بانج شىپامرف
،دشاب مىشچ رد رىوصت غابطانا دارم ەك تسىن نىنچ ىنعى ؛تسىن نآ ىقباطم ىانەم ەب غابطانا
نىتشادن و نىتفاى ققحت ماقم رد و چراخ اب ىو طابىترا و سىفن ندىد و راصبا ناىب ىارب ەكلىب
،دىن درك باخنىنا فىرش بلطم نآ ىارب ار غابطانا مىلك طفلى

نانادىضايىر ەب باسنىنا نىزا ،نىپىضايىرلا بەزم وە امك ،نىپىرملا ىللا نىغلا نىم عاعشلا جورخ اب و
،دىرجىنا مىاەدىناوخ ەك ىپاەباتك مىمە رد ،دشاب ىم رىساساىب و رىتلكشم باسنىنا نآ زا زىن
نىزا ،دىن تىسە عاعش جورخ ەب لىئاق اەنآ ەك دىش ەتشادگ نوىضايىر ندرگ رب ەىبوبر دەاوش و ەموطنم
رصىبم ەب رصىب عاعش جورخ دارم اىآ ؟تسىچ عاعش جورخ نىازا دارم ىلو ،تسا تىسرد راەظ ەب نىخس
ەمە و دىن زىم رود ەدىسر ىئرم ەب ىتقو و ەدش چراخ مىشچ زا عاعش :دىن تىفگ ىاەدى نآ ناىب رد ؟تسا
،ەك تسا نىزا نآ ناىب و تسىن حىحص نىخس نىزا ەك نىزا اى و ،دىن بىم ار نآ مدآ و درىگىم ار نآ ىاج
نىزا دىب و تسا مىشچ رد طورخم رس ەك دوشىم چراخ مىشچ زا طورخم ەكلىب ،تسىن طخ كى عاعش نىزا
مە ام ىضايىر ىاەباتك رد ،دىن بىم ار نآ مدآ و ،درىگىم ار ىئرم مامت و دوشىم زاب و ەدش شىخپ رون
زىن رطانم و اىارم باتك ەب تبون (تئىە سىرد) عەمچ و ەب نىشچن سىرد و ەدش نآ ەب ىتاراشا
،دىن ناوخىم ار اەنآ ەسدىنە زا ىلحارم نارذگ و تامدقم زا دىب و ،تسا ىسرد و ىملە ىباتك ەك دىسرىم
رد ،تسا مىثىە نىبا باتك رىرقت و تسا ىسرد ەك ىسراف نىدلا لامك رىرقت ەب اىارم و رطانم
راصبا :تسا ەدومرف زىن ،تسا ەدوب ەجاوخ بانج زا شىپ و املىع مظاعا زا ەك ،مىثىە نىبا مىشش لىصف
ترەش ەك نىزا سىكەرب ،تسا راصبا شىعاب رصىب ەب رصىبم عاعش جورخ ىنعى ؛تسا عاعش جورخ ەب
نىبا بەزم و ،دىن بىم مىشچ اب و دىسرىم مىشچ ەب و ەدروخ ماسچا ەب دىشروخ رون :دىن ىوگىم لىتامم ؛دراد
ىو ەب روەشم باسنىنا سىكە ەب بلطم نىزا و تسا رصىبملا ىللا رصىبملا نىم عاعش جورخ زىن مىثىە

#1 ینی بز اب

. ... ط س و ت 16:42:49 2025 س ر ا م 16 هـ د ش د ا ج ی ا

. ... ط س و ت 16:46:48 2025 س ر ا م 16 هـ د ش ی ن ا س ر ز و ر ه ب